

ՎԻՊԱԿԱՆ, ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՎ ԶԻՆՎՈՐԻ ԵՐԳԵՐ*

1(683). ՀԱՍԱՆ ՂԱԼԱ

1

Դացինք հասանք Հասան Ղալին,
Մեռնեք էնվեր փաշի բալին,
Յարս մնաց տունը լալին:
Հասան Ղալի դռները բացինք,
Հըսմանատար դերմանացին,
Խսոյոց տղեք կոյնան, լացին,
Բոլոր սեղրետները բացին,
Բալա՛, բալա՛ Հասան Ղալա,
Բալի, բալին, Հասան Ղալին:
Յոթ գիշեր ոտի կոյնանք,
Հասան Ղալի բերգեք շառանք,
Վիրավորվանք ու հեա գառանք,
Բալա՛, բալա՛, Հասան Ղալա,
Բալի բալին, Հասան Ղալին:
Հասան Ղալի ջուրն էր աղի,
Խացն ու կերակուրը լեղի,
Շաաեր մեռան անտեղի,
Բալա՛, բալա՛, հասան Ղալա:
Հասան Ղալի ճամփին փուշ է,
Գիշերվա քունն անուշ է,
Բալա՛, բալա՛, Հասան Ղալա,
Բալի բալին, Հասան Ղալին:
Ղիրբը մաած ժամանակը,
Հալով դրեցի նամակս,
Սիրեցի, շառա փափագս,
Բալա՛, բալա՛, Հասան Ղալա:
Կարմիր բանակ մեզի սար ա,
Աստված դիւաքն կաաարա,
Հասան Ղալա, գարգ ու բալա,
Բալա, բալա, Հասան Ղալա:
Հասան Ղալին քար ու քոա,
Գյուլլին մեջը կֆոֆոա,
Գյուլլի յարեն կմմոա,
Բալա, բալա, Հասան Ղալա:
Մշու Աուլթան, սուրբ Կարապետ,
Քյոմակ կանգնես Անգրանիկին,
Էթա խսոտի Մշու Թախաին,
Որ ազատի մեր Հայ աղգին,
Բալա՛, բալա՛, Հասան Ղալա:

2(684). 2

Աստվածածին մեղի պաշապան,
Օսմանցին կայնե կռիվ կուզա,

* Այս շարքի երգերի մի մասը ընդլթով թեպետ վիպա-
կան են, բայց նկատի ունենալով դրանց ընդհանուր ձեւը՝
երգ լինելու հանդամանքը, ինչպես նաեւ շաաերի մեջ եղած
քնարական աարերը, նպատակահարմար համարվեց, որոշ
պայմանականությւնք, դրանք եւ տեղադրել քնարական բա-
նայության բաժնում (Ման. Խմբագրի):

Ամբողջ Կովկազն ա էնի կուզա,
Վերան դառնար Հասան Գլին:

Հասան Գլին բանցր սար ա,
Զորս բոլորն մենձ-մենձ քար ա,
Կռիվ էթողն բոլորն հայ ա,
Վերտն դառնար Հասան Գլին:

Դացինք խասանք Հասան Գլին,
Մեռնեք թուրքի աղիւ բալին,
Յարս թողեց տանը լալին,
Վերան դառնար Հասան Գլին:

Զունը էկավ ոռո սառավ,
Թուրքը էկավ, օլթին շառավ,
Վերան դառնար Հասան Գլին:

3(685). ԶԱՐԹՆԻՐ, ԼԱՈ՛

Դարգս լացեք սարի սմրուլ,
Սարի սմրուլ, բաղի բլբուլ.
Ճեք մնացին շուրս դռներ,
Էթամ վերցնեմ մեր խեղճ գառներ,
Տանենք ջրենք բարե ծառներ,
Ջարթնի՛ր, լաո՛, մեռնիմ քեղի,
Ջարթնի՛ր, լաո՛, օգաե մեզի:
Գնանք հասնենք մեր Հայասաան,
Մենք էլ փրկենք մայր Հայաստան,
Խեղճ մշեցին շուրս բերան,
Թափառելով մնացել ա.
Թուրքի ղեմը միշտ կովեցանք,
Թուրքի պարտքը դուրս տվեցանք.
Խեղճ հայերը լալով մացին,
Ջարթնի՛ր, լաո՛, մեռնիմ քեղի,
Փրկե՛ք, լաո, օգնեք մեզի:
Գնանք հասնենք մայր Հայասաան,
Մենք էլ փրկենք մայր Հայաստան:

4(686).

Օգոստոսի տասին բանակ գնացի,
Ելանք ճանապարհ քաջ հընգերներով:
Ինքս քաջաղնյա մեջն էի, կայնա,
Դիմեցի կռիվ՝ սիրտս բոցավառ:

Դացինք հասանք Զիմանքյանգի սարերը,
Բոյուք էրմանի, ըսին թուրքերը,
Օրը շատ խավար էր, ինչպես աչքերս,
Այնտեղ միաքս հընգան իմ եղբայրներս:

Միւս առաւոյտան կոիւն ըսկսվաւ,
Տաճիկի ղեգակը ճակատիս դիպաւ,
Մտքմինս թուլացաւ, ջիգյարս վառավ,
Ուզեցի խոսել, լեզուս փաթ առաւ:

Ըշտաբե՛ք, ընկերնե՛ր, վերցրեք, աարեք,
Չորս հրացան ըրեք, նասիլկա արեք,
Վերքերս շատ վատ ա, մի հնար արեք,
Ճակատիս է դիպել, շուտով կմնոնեմ:

Ըշտաբե՛ք, ընկերներ, վերցրեք աարեք,
Բժիշկներ ըրեք, վերքերս կապեք,
Խնդրեմ՝ իմ փոխարեն մի նամակ դրեք,
Գրելով հայրիկիս՝ տեղս հայանեք:

5(687).

Օգոստոսին հելանք հրնդանք ճանապարհ,
Ըշտապեք հրնդերներ խոսենք Սյրուվանք,
Անունս Լեոն էր կովի սիրահար,
Խոսիր, Արամ, խոսիր, բանակից լուր աուր:

Տեր Մեսրոպն էլ ասաց ինձ էլ խնադ աար,
Ըշտապեք հրնդերներ խոսինք Այրուվանք,
Սնունս Լեոն էր, կովի սիրահար,
Զինվոր եմ դրվե, ուխտս ունեմ կոիւ:

Գացինք խասանք Վանա պառիճ ստրերր,
էրեացին Հաստն-ղալի թուրքերր,
Օրը շատ խավտր էր, ինչպես հաշկերս,
էնտեղ միտս հրնդան իմ եղբայրներս:

Օգոստոսի միշին կոիւն ըսկսվեց,
Տաճիկի դյուլլեն ճակատիս դիպեց,
Մարմինս թուլացաւ, ջիգյարս վառվաւ,
Ուզեցի խոսեմ՝ լեզուս չգառաւ:

Ըշտապեք հրնդերներ, վերցրեք, աարեք,
Չորս հրացան բերեք, նասիլկա արեք,
Ճակտիս ա սուե կմնոնեմ շուտով:

6(688). Ա. Բ Ա Մ

Նանի՛, նանի՛, նանարա՛,
Նանար, նի՛, նի՛, նանարա,
Մայրիկ, ղենքերս զիս տու,
Քույրիկ, ղենքերս զիս աու,
Հայաստան գնալու եմ

Մայր Հոյաստան փրկելու եմ.
Ես Արամն եմ, քաջ Արամ,
Ազգիս համար զոյվեցաւ:
Առաւոյտան արշալոյսին,
Բանախս շորս կողմ գում պատեցին,
Չորսր ըրողոր թոյի կապեցին,
Ես Արամն եմ, քաջ Արամ,
Ազգիս համար զոյվեցաւ:

Հառաւոյտան արեւացին,
Բանախս ղոներ բացեցին,
Սանգուխտ ոտքիս ղրեցին,
Քյանդիր վզիս քցեցին.
Ես Արամն եմ, քաջ Արամ,
Ազգիս համար զոյվեցաւ:
Գանձերն էկեք վերցուցեք,
Խնդացուցեք, խնդացուցեք,
Խեղճ հայերին լացուցեք,
Տաճկներուն խնդացուցեք.
Ես Արամն եմ, քաջ Արամ,
Ազգիս համար զոյվեցաւ:
Չորս հրացան միացրեք,
Իմ գիակը վերցուցեք,
Խեղճ հայերուն լացուցեք,
Տաճկներուն խնդացուցեք.
Ես Արամն եմ, քաջ Արամ,
Ազգիս համար զոյվեցաւ:
Արեւելքից, արեւմուտք,
Բոլոր մ'ացին էլի սուգ,
Ես Արամն եմ, քաջ Արամ,
Ազգիս համար զոյվեցաւ:

7(689). ՍԵՐՈՐ ՓԱՇԱ՝

Տալին. փաշեն հո՛ւր էր,
Տալին Սերորին մատներ էր.
Սաաված քանդեր Տալու տուն,
Ինչի՞ Սերորին մատնեցիր,
Հայ քաշերուն լացուցիր:
Խափին աարան Շուն Ավագին
Մոտեցուցին պաար քաղքին,
Լուրեր տվին ժամանակին,
էլան մատնին Սերոր փաշին:
Սերոր փաշեն ղառեղառ էր,
Զհերկեն վզին լալ ու կուռ էր,
Փաշա թուրքին կհնարեր,
Կմաածեր՝ չկար չարա:
Գեղու ըրողը մանդր ուռ,
Բոլոր դեղին մանդր ուռ,
Ասքյտր քոմած ժամու դուռ,
Ըսավ՝ Սերոր ջան, դյուրրին աուր:
Սերոր փաշեն դյուրրին տվեց,
Զարգե՛ք, աղերք ջան, դե շուա ղարդե՛ք,
Ծուխ ու դոման և կրակեք.
Սերոր փաշեն ղառ էղառ էր,
Զերկեն վզին լալ ու ղառ էր,
Փաշա թուրքին կհնարեր,
Կմաածեր, չրկտր չարա:

* Աստուծոյ հարցումս մի կին էր, որը շատ բան շփոթում էր և որոշ բաներ ցրված, անհասկանալի էր արտասանում (Ծան. կազմողի):

Ասքյարն էկավ Մասիս քովից.
Թոփերը ղարկեց յան,
Ջարկե՛ք, տղեր ջան, էլի՛ ղարկեք,
Ծուխ ու ղուման աւ կրակեք:
Սերոր փաշեն կանչեց Սասին,
Սոսեն էկավ, Սերոր ջան...*

8(690). 1:

Սասմա ըռլոր շայիր-չիման,
Վրր Սասըմա մըժ ու ղուման,
Ջուլո՛ւմ ա, ղուլո՛ւմ, խեղճ սասունցիք,
Ջուլո՛ւմ ա, ղուլո՛ւմ, քաջ սասունցիք:

Թագավորից հրաման էկավ,
Հեսու կրկին ուսմ էկավ,
է ի՛մալ էնեն քաջ սասունցիք,
Ջուլո՛ւմ ա, ղուլո՛ւմ, խեղճ սասունցիք:

Քառսուն մանկան խոր փորեցին,
Մսր-մանուկին մեջ լցրեցին,
Ջուլո՛ւմ ա, ղուլո՛ւմ, խեղճ սասունցիք,
Ջուլո՛ւմ ա, ղուլո՛ւմ, քաջ սասունցիք:

9(691). 2

Հե՛յ վախ, հե՛յ վախ խեղճ սասունցիք,
Ջուլո՛ւմ է, ղուլո՛ւմ, քաջ սասունցիք**.
Սասնա ըռլոր շայիր, չիման,
Վրր Սասըմա մըժ ու ղուման,
Թագավորից վայ ոահմ էկավ,
Հայոց հերեսը ոանդ էկավ,
Քառսուն մանկան խոր փորեցին
Մեր-մանուկներ մեջ լցուցին,
Քառսուն մանկան ծծից կարին,
Նորանց հըմնուն խոր լցուցին:
Հրադ կպոց թնդիր վառին,
Ալ ու ալվան յան թաղեցին:

10(692). ՍԱՍՄՍ. ԳԱՎԱՌԻՆ

Սասմա ղավառին, ծնավ նոր մանուկ,
Սնուն էր լեռն ինքը քաջաղոր,
Ա՛խ սարեր, ձորեր, ղուք սուգ պահեցեք,
Լեռնիս մարմինը ձեր մեջ թաղեցեք:

Օրն հինգչարթի Սերոր գյուղն հասանք,
Գորեյն հուր ղինվորներով, մարդի մեջ
քոմին,

Կրակ ղրեցին,
Հայ ղինվորներին մեջը վառեցին:

* Ջարդին Սերոր փաշին սպանեցին (Ման. րանասացի):

** Այս կրկնադր կրկնվում է յուրաքանչյուր երկուողից հետո:

Ա՛խ սարեր, ձորեր, ղուք սուգ պահեցեք,
Լեռնիս մարմին ձեր մեջ պահեցեք:

11(693). Ա. Ն. Դ. Ր. Ա. Ն. Ի. Կ

Անյրանիկն էր քաջ հուր հընգերներով,
Գոռում էր, գոշում, կուզեր տաաերալմ,
Կովեք աղեք ջան, կովենք քաջ, արի,
Ճամփին էր կանգնած, թշնամու առաջ:
Դևոլ հառա՛ջ, հառա՛ջ, Ավդալ խմբից քաջ,
Դևոլ հառա՛ջ, հառա՛ջ, Ավդալ խմբից քաջ,
Գնացինք Սասուն, կանչեցինք ասածուն,
Թափեցինք արյուն, հայ ազգի սիրուն:
Քաջ Թումանով, քաջ Ավդալ,
Հիրար խեռ խորհուրդ էրեցին,
Արյուն ղաշաում ղընացին,
Ըռշո եղրարին կորցուցին.
Կովեցեք աղե՛ք, կովեցեք քա՛ջ, քա՛ջ,
Ճամփենին կանգնած թշնամու առաջ:

12(694). Ա. Ն. Դ. Ր. Ա. Ն. Ի. Կ

Ջով Սասունի մովեն գուգաս,
Վանա ծփան ծովեն գուգաս,
Անգրանիկիս մոսեն գուգաս,
Նոր դալած ճամփեթիղ մասաղ:
Սերոր փաշի դերեզմանը,
Տեսել է ողջ Հայաստանը,
Տեսել է ողջ Ախթամարը,
Քո հընցած ճամփեթիղ մասաղ:
Դու կովում ես արի-էրի,
Մորրոլ ասա մեկ էլ բերի,
Քեղ պեսա հերոսներ շաա լինին,
Հայի ուաշաւան, ջան Անգրանիկ:

13(695). ԱՌԱՔԵԼ, ՄՈՒՇԵՎ

Առաքել, Մուշեղ ղեմ ավին խնուս
Ջսրը շափառ էր գիշեր մացին գուս:
Ո՛ր գիշերն հանգիստ, ո՛չ ցերեկն ղով
Սյլ մեր կյանքով, ուրախ ենք այսօր:
Առաքել, Մուշեղ սարերից հիջան,
Ավերակ ջաղաց: օթեան եղան,
Ավերակ ջաղաց օգնեց մեղի շառ,
Ավերակ ջաղաց օթեան եղան:

14(696). ԲԱՍԱՐԻ ՔԱՋԵՐ

Դե լսեք աղե՛րք, են քաղցրիկ ձայներ,
Մահից վախող չեն Բասարի քաջեր,
Կարկուտից առաջ գնդակ թափեցին,
Կեցցե՛ք, ղուք կեցցե՛ք,
Բասարի քաջեր,
Թուրքերը եկան ուռա կանչելով,

էլի հտ փախան Ալի կանչելով,
 Հիրանց Ալին էլ օգնութիւն շարավ,
 Թալանի փոխան դիակներ տարան:
 Հովհաննես* տմին զենքը հիր ձեռին,
 Խրախուսում էր հայոց քաղերին,
 Դե կռվեք տղեք, ձեր հոգուն մատաղ
 Հաղթանակ մերն ա, մեղ էլ կմնա:

15(697).

Լողկեն հնգավ ծովու հերես,
 Սեան, դու էլ բո ղորք սիրես
 Իմ օխտ ռալեն թամամ բերես,
 Իմ օխտ ռալեն թամամ բերես:

Նստա լողկեն, զացի Շոռժեն,
 Շոռժա մեջտեղ հանգստացա,
 Իրիշկի վերև՝ կրակ ամր ա,
 Իրիշկի ներքև՝ շուր ու շամր ա:

Թող լան մայրեր և էլ քույրեր,
 Զարկեք տղեք վատ վիճակ ա.
 Մալականներ հեղան վայիս,
 Ըսպանեցին զինվոր Սարգիս:

Արեն հելավ, արե մաավ,
 Քամրտի քավառ հավար շեկավ,
 Կիրիշկեմ վերև՝ կրակ ամր ա,
 Կիրիշկեմ ներքև՝ շուր ու շամր ա:

16(698).

Սուսան դացեր ա Զախուր ղոգան,
 Աղարեկ շան, Զախուր ղոգան,
 Աղարեկին սպանեցին ջուխտ արտի խողան,
 Աղարեկ ջան, ջուխտ արաի խողան:
 Մի քելի, լու ա, Սուսան յար շան, դուքա
 դուլուլա.

Մի քելի, լու ա, Աղարեկ ջան, դուքա
 դուլուլա:

17(699).

Իշխանավան դուղ հողն ու ջուր,
 Գյրող կայնե Անդոյի դուռ,
 Կասա Անդո իմ սուրուն տուր.
 Աուրուն չիասս կմանեմ տուն,
 Կառնեմ Արամին, կլնեմ դուռ:
 Իմ Արամն էր ասս աարեկան,
 Գեղով կկանչին խաս բարեկամ:
 Զիրոյ հողեն քյառսուն դյազ էր,
 Արամ մեջն թրնդազ էր:

Մեշու փետերն ըրեցին,
 Արամին թաքութ շինեցին,
 Անդոյի դռով հնցուցին,
 Բալասանին շատ լացուցին.
 Ալ ըաղղաղի ձեռին տվին.
 Բալասանին սդուց խանին.
 Բալաք հաշկեր շատ լացուցին:
 Իմա՛լ էնեմ իմ Արամ ջան,
 Իմա՛լ էնեմ իսս-ղլաղ ջտն:

18(700).

Գուլա ղուրան ըռնե դուման,
 Յա՛ր, յանարդ ըլնեմ,
 Խարար արեք Մուխսու վերան,
 Գյուլ, ֆտնադ ըլնեմ*:

էս ո՞ն արավ, էս ո՞ն շարավ,
 Թեաթափ անրաւերն արավ.
 Վտնոն նստե լողկի խովն,
 Խշտկով զանեք թըխ էթա ծովն.
 Մուխսու հողեն քյառսուն զյաղ էր,
 Վանոն մեջն թրնդաղ էր:

19(701). ՍԱՐԻ ՎԱԹԱՆ

Աղնիվ մեռավ սարի վաթան ասելով,
 Հարութն էկավ քրտինքր վեր քաշելով
 Հա՛յ, վա՛յ, վա՛յ, վա՛յ, ո՞ն սպանեց իմ
 մարդը:

Հայկանուշ ջան, ո՞ն սպանեց քո մարդը,
 Հելնի դարուն, կտրինք օղխրի տարթը,
 Հայկանուշ ջան, ո՞ն սպանեց քո մարդը:
 Հա՛յ, վա՛յ, վա՛յ, վա՛յ, շատ կցավն

յարեքս,
 Անասավածներ եթում թողին ռալեքս,
 Հա՛յ, վա՛յ, վա՛յ, վա՛յ, ո՞ն սպանեց իմ
 մարդը:

20(702).

Ես Արտաշն եմ մարմար քարեն,
 Նոր արմաա եմ կանաչ ծառեն,
 Բեկոյ ճակատ օսկի շարեմ,
 Յամա՛ն դարդո՛, յաման դարդո՛:

Դարդո ջան, ելա գնացի մարադ,
 Ոաս առավ մի մեծ քարափ,
 Բեզոս զիս մոռցեր է,
 Յամա՛ն դարդո, դուլում դարդո:

Կալի ճամփեքն օլոր մոլոր,
 Արտաշ ըրին արնակոլոր,

* Հովհաննես Արզոյան. «Բասարչարա հերոս մարդ էր, հայոց տղերքին ոտի կխաներ...» (Մանթ. բանասացի):

* «Յար յանարդ ըլնեմ, դուլ ֆտնադ ըլնեմ» կրկնելով կրկնվում է յուրաքանչյուր մեկ տողից հետո (Ման. կաղմո-ղի):

Յամա՛ն դարդո, քյաֆուր դարդո,
Սեւալալիկ, անմարդ Բեղո:

Գեղի բոլոր մանր ուտ էր,
Գեղով կասեն Բեղուն ծուռ էր,
էլ չեն ասի սուլդալու էր,
Յամա՛ն պարդո, դուլում դարդո:

էլա դայի ղշլե մառան,
Մե մարդ ասեց ո՛ւր ա Արտաշ,
Յամա՛ն դարդո, յաման դարդո,
Զուլում պարդերս պատմելու չէ:

21(703). ԿԱՆՑԻՆԱՐԻ ԴՈՒՌ

Կանցիլարի դուռը կվառի փուռը,
Վեց տարեկնոց անսանք, մեր մոր մոմուռը:
Կանցիլարի դուռը, ասաներկու խսիր,
Ա՛խ, իմ ախպուրն ա սարած՝ Գերմանու
հասիր:

Արի՛, մի՛ դնա, դարձի՛ր, մի՛ դնա,
Աշխարհս մեռնել կա, ջահել չենք մնա:
Կանցիլարի դուռը կվառի փուռը,
Նորից սեւա ախպուրս մոմուռը:

էլի աչքս մնաց էդ անտեր հոբնն,
Կրակն հնգնի վառի վստ մարդու դուրեն:
էլի աչքս մնաց Ախալյա յանր
Կրակ հնգի վառի վստ մարդու ջանը,
Որ հանգիստ չթողեց իմ ախպեր, նսաեր հուր
աանը,

Տարավ արեց նրա դիվանը:

22(704).

Տղեք ջան հետ դացեք կամաց,
Նաչալիկին արեք իմաց,
Արշակն էնաեղ հնգած մնաց,
Հայրենիքից զրկվա, մայրիկ:

Քիչ ջուր ավեք՝ ես խովանամ,
Գոնե աշխարհքից գոյանամ,
Սուսան քրոջ շմոռանամ,
Հայրենիքից զրկվա, մայրիկ:

Գարասիմ եղրայր, թե դյուղ դնաս,
Նշանածիս շանես իմաց,
Հայրենիքից զրկվա, մայրիկ:

ԶԱՆԱԶԱՆ ԵՐԳԵՐ

1(705). ՀՈՐՈՎԵԼՆԵՐ

Պոպոն պո՛. Բլնդո ջան,
Սեռն սամադ քյշա, Բլնդո՛ ջան,
Վար տենեք, ակոս անենք,
Մեր արտերը խոշ ցանենք,
Պոպոն պո՛ Բլնդո ջան,
Սեռն սամանդ քյշա, Բլնդո ջան:

2(706).

Ռեվել ա բաշ ա՛,
դուրրանդ գլեմ,
Դարդերս շաա ա,
արեուա մեռնիմ,
Ո՛ւ, ո՛ւ, ո՛ւ, ուա՛,
սարխոշ ջան,
Ռեվել ա բաշա՛,
չոբանդ գլեմ,
Դարդերս շաա ա,
սարխոշ ջան,
Արին-արցունք ա մեր խաց,
եղո ջան,
Ո՛ւ, ո՛ւ, ո՛ւ, ուա՛:

3(707). ՕՐՈՐՈՑԱՅԻՆՆԵՐ

Ա՛յ, էնիմ, օրորոցային,

Քունն անուշ ա, դրկանոցին,
Գրկանոցի բնտեր խառ ա,
Մեջի քնողն անուշ գառ ա:

4(708).

Շիջն օրորոց ծալեր ընդեր,
Զիս կերեցեր էդ քո դնդեր,
Քու դնդերի ճուղն եմ ես,
Հովհաննեսի քուրն եմ ես,
Աղա ծովու ձուկն եմ ես:

5(709).

Ա՛ էր, ա՛ էր, ա՛ էր,
Հուրի՛կ, լուրի՛կ, լուրի՛կ,
Քեղի ղնեմ դեռ դուաուրիկ:

6(710).

Իմ դառն ա Հնտա քաղաք,
Ճուղ ավե քաղքե քաղաք,
Ամեն ճղին մեկ փշաա,
Քու մեկ աղի ումրը շատ:

Պ Ա Ն Դ Ո Ւ Խ Տ Ի Ե Ր Գ Ե Ր

7(711). ԿՈՌԻՆԿ

Կանչա, կոունդ, կանչա, աակդ ա չիման.
Աշխրքին արե ա, ընձիկ ա դոման:
— Կոուն՝գ. ո՛ւաաից կիդաս.